વડોદરા મહાનગરપાલિકા
આરોગ્ય વિભાગ
રાષ્ટ્રિય વાહકજન્ય રોગ નિયંત્રણ કાર્યક્રમ

જુન-૨૦૨૫ 'મેલેરીયા વિરોધી માસ' તથા જુલાઇ-૨૦૨૫ 'ડેન્ગ્યુ વિરોધી માસ'ની ઉજવણીમાં સહભાગી થવા માટે વિવિધ કચેરીઓ/વિભાગો/ સંસ્થાઓ વિગેરે દ્વારા કરવાની થતી પ્રવૃતિ

સરકારશ્રીની સૂચના અને માર્ગદર્શન મુજબ રાષ્ટ્રિય વાહકજન્ય રોગ નિયંત્રણ કાર્યક્રમ અંતર્ગત વડોદરા શહેરમાં જુન 'મેલેરીયા વિરોધી માસ' તથા જુલાઇ 'ડેન્ગ્યુ વિરોધી માસ'ની ઉજવણી દર વર્ષે કરવામાં આવે છે. તે મુજબ ચાલુ વર્ષે જુન-૨૦૨૫ 'મેલેરીયા વિરોધી માસ' તથા જુલાઇ-૨૦૨૫ 'ડેન્ગ્યુ વિરોધી માસ'ની ઉજવણી ખાસ વિશિષ્ટ વિવિધ આઇ.ઈ.સી. પ્રવૃતિઓ હાથ ધરી એરીયા સ્પેસીફીક લોકોની જરૂરીયાત મુજબ વાહક જન્ય રોગોના ફેલાવા, અટકાયતના ઉપાયો, નિદાન અને સારવાર તથા સ્વબચાવ અંગેના વિવિધ ઉપાયો વિષે જાણકારી વધે તેવું આયોજન વડોદરા મહાનગરપાલિકાના આરોગ્ય વિભાગ દ્વારા કરવામાં આવેલ છે.

જુન - ૨૦૨૫ 'મેલેરીયા વિરોધી માસ' તથા જુલાઇ - ૨૦૨૫ 'ડેન્ગ્યુ વિરોધી માસ' તથા સમગ્ર ચોમાસાની સીઝન દરમ્યાન વાહકજન્ય રોગ નિયંત્રણ કામગીરીમાં સહભાગી થવા માટે વિવિધ કચેરીઓ/ સંસ્થાઓ/વિભાગો મુખ્યત્વે તમામ સરકારી/અર્ધસરકારી/મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની વિવિધ કચેરીઓ, તમામ સરકારી/ટ્રસ્ટ સંચાલિત/ખાનગી હોસ્પિટલ/ડિસ્પેન્સરી, શાળા, કોલેજો, એરપોર્ટ, એસ.ટી. ડેપો, રેલ્વે સ્ટેશન, રેલ્વે કોલોની, પી.ડબ્લ્યુ.ડી., ઓ.એન.જી.સી., નર્મદા કોલોની, એસ.આર.પી. કવાટર્સ, પોલીસ સ્ટેશન, પોલીસ કવાટર્સ, પોલીસ ટ્રેનીંગ સ્કુલ, પોસ્ટલ ટ્રેનીંગ સ્કુલ, એર ફોર્સ, ઇ.એમ.ઇ. સ્કુલ, નર્મદા કોલોની, હેવી વોટર ટ્રીટમેન્ટ પ્લાન્ટ, હોટલો, સિનેમા ગૃહો, શોપીંગ મોલ, ધાર્મિક સ્થળો, ઔદ્યોગિક સંકુલો, નવિન બાંધકામ સાઇટ્સ, વિગેરે સ્થળોએ સૌ પ્રથમ ચોમાસા પૂર્વે તેમની સંલગ્ન સંસ્થા/કચેરીઓના વિસ્તારમાં મેલેરીયા-ડેન્ગ્યુ-ચિકુનગુનિયા જેવા રોગ ફેલાવતાં વાહક મચ્છરની ઉત્પતિ ચોખ્ખાં અને બંધિયાર પાણીમાંથતી હોય તેને રોકવા નીચે મુજબની વિવિધ કામગીરીઓ ટોચ અગ્રિમત્તાના ધોરણે કરવી અત્યંત જરૂરી જણાય છે.

- કચેરી પરીસર, વિસ્તારમાં આવેલ તમામ પાણી ભરેલ ટાંકી,કોઠી,પીપ વિગેરે પાત્રોની સફાઇ કરાવવી. દર અઠવાડીયે એક વાર ડ્રાય કરી પછી જ ભરવાની વ્યવસ્થા ગોઠવવી.

- જે પાણીની ટાંકી કે પાત્રોના ઢાંકણ હવાચુસ્ત બંધ ન કરી શકાયા તેવા હોય અથવા અનિયમિત હોય તે તુર્તજ રીપેરીંગ કરાવવા અને હવાચુસ્ત ઢાંકણ બેસાડવાની કરવાની કાર્યવાહી તૂર્ત હાથ ધરવી.

- પશુ/ઢોરને પીવા માટે રાખવામાં આવેલ પાણીના પાત્રો અઠવાડીયે એક વાર ડ્રાય કરી પછી જ ભરવાની વ્યવસ્થા ગોઠવવી.

- સંસ્થાના પરીસર- વિસ્તારમાં નકામી પડી રહેલ બીન જરૂરી ભંગાર ટાયરો વિગેરે ચોમાસા પહેલાં સાફ કરાવવી તથા ભંગારમાં વરસાદી પાણી ન ભરાય તે [illegible] નિકાલ કરવી. (સોર્સ રીડકશન કરવું)

- સંસ્થાના પરીસર, [illegible] તથા અગાશીમાં વરસાદી પાણી ન ભરાય રહે તેની ખાસ વ્યવસ્થા કરવી

- [illegible]

- [illegible] વરસાદી પાણીનો [illegible] નીકાલ કરવાની ખાસ વ્યવસ્થા કરવી.

[illegible]

❖ ટાંકી ઓવરફ્લો ના થાય તેની ખાસ તકેદારી રાખી અથવા ઓવરફ્લો થયેલ પાણીનો ડ્રેનેજમાં નિકાલ થાય તેવી વ્યવસ્થા કરવી.

❖ ડ્રેનેજ તથા વરસાદી ગટરોમાં સતત પાણી વહેતું રહે તેવી વ્યવસ્થા કરવી.

❖ કોઇપણને તાવ આવે તો તુર્ત જ ડોક્ટરની સલાહ મુજબ સંપૂર્ણ સારવાર કરાવવી.

❖ જન જાગૃતિ (આઇ.ઇ.સી) માટે હોર્ડિંગ,પોસ્ટર્સ,બેનર્સ,સ્ટીકર્સ વિગેરે લગાવવા.

❖ વડોદરા મહાનગર પાલિકા દ્વારા નિયુક્ત કરેલ આરોગ્ય કામદારોને ક્ષેત્રિય કામગીરી દરમ્યાન જરૂરી સાથ સહકાર આપી જાહેર આરોગ્યના હિતમાં સહભાગી અને સહયોગી થવું.

❖ આપની કચેરીમાં આ તમામ કામગીરીના સુપરવિઝન માટે નોડલ ઓફીસરની નિમણૂક કરવી.

સદર ઉજવણીમાં સહભાગી-સહયોગી થવા માટે જુદી-જુદી સંસ્થા/વિભાગો/કચેરીઓ દ્વારા કરવાની થતી પ્રવૃતિની માહિતી નીચે મુજબ છે.

કચેરી/સંસ્થા/વિભાગ	વાહક જન્ય રોગ નિયંત્રણ માટે કરવાની કામગીરી
આરોગ્ય વિભાગ-વાહક જન્ય રોગ નિયંત્રણ શાખા/અર્બન હેલ્થ સેન્ટર (તમામ)/ડે.હેલ્થ ઓફિસરશ્રી (તમામ ઝોન)	વાહક જન્ય રોગ નિયંત્રણ માટે બીન જરૂરી ટાયરો, ભંગાર, કુંડા, માટલા, સેનેટરી ટબ તથા મોટી બાંધકામ સાઇડ, ટાયરપંચર વિગેરેનું સોર્સ રીડક્શન કરાવી પોરાનાશક(એન્ટીલાર્વલ) કામગીરી કરવી, જરૂરીયાત જણાય તેવા સ્થળોએ પોરાભક્ષક માછલીઓ મુકવી, વાહક મચ્છરના નિયંત્રણ માટે ઇન્ડોર ફોગીંગ કરાવવું તથા જરૂર જણાયે સુચના-દંડનીય કાર્યવાહી તથા ફિવર સર્વેલન્સ ની કામગીરી ઘનિષ્ટ બનાવવી. ઓ.પી.ડી.ના તમામ કેસોને આરોગ્ય શિક્ષણ આપવું, વિના મૂલ્યે મેલેરીયા નિદાન અને નવી સુધારેલ ડ્રગ પોલીસી મુજબ સંપૂર્ણ સારવાર આપવી. તથા મેલેરીયા સંવેદનશીલ વિસ્તારોમાં ઝુંબેશ રાખવી/ માસ ફિવર સર્વે તથા સમગ્ર ચોમાસા દરમ્યાન જનજાગૃતિ અને સભાનતા કેળવાય તે માટે આરોગ્ય શિક્ષણ માટે વિવિધ પ્રવૃતિઓ કરવી.
સરકારી/અર્ધ સરકારી/ખાનગી તથા મ્યુનિ.કોર્પો.હસ્તકની તમામ કચેરીઓ	પાણીની ટાંકીને હવાચુસ્ત ઢાંકણ લગાવવા તથા તાબા હેઠળ આવતી તમામ કચેરીના પરીસર/અગાસીમાં ખુલ્લામાં પડેલા ભંગાર નો નાશ નીકાલ તથા વરસાદી પાણી ન ભરાય તેવી વ્યવસ્થા કરવી, પાણીના લીકેજ સરખા દુરસ્ત કરવા, વેક્ટર કંટ્રોલ માટે વિવિધ પગલા ભરવા. જન જાગૃતિ (આઇ.ઇ.સી) માટે હોર્ડીંગ, બેનર્સ, પોસ્ટર્સ,સ્ટીકર્સ વિગેરે લગાડવા.
એન્જી.વિભાગ, ટાઉન પ્લાનીંગ, બિલ્ડીંગ-પરમીશન શાખા, નૂર્મ યોજના, વરસાદી ગટર (પ્રોજેક્ટ), ડ્રેનેજ (પ્રોજેક્ટ), પાણી પૂરવઠા, સોલીડવેસ્ટ વિભાગ	પાણીની ટાંકીને હવાચુસ્ત ઢાંકણ લગાવવા તથા તાબા હેઠળ આવતી તમામ કચેરીના પાણીના લીકેજ દુરસ્ત કરવા, ડિસીલ્ટીંગ-કાદવ-કિચડ-વેલા-વનસ્પતિ સફાઇ-ગ્રેડિયન્ટ આપી પાણીનો નીકાલ થાય તેવી વ્યવસ્થા કરવી, તળાવ/નાળા/કાંસ/નીકોની સાફ સફાઇ કરવી, ,શહેરમાં પાણીની ચાવીના લીકેજ બંધ કરવા, નિચાણવાળા વિસ્તારોમાંથી પાણી ના નિકાલની વ્યવસ્થા કરવી. નૂર્મ યોજનાના તમામ મકાનો તથા નવીન બાંધકામ સાઇટના સ્થળે પણ વરસાદી પાણી ન ભરાય તેવી વ્યવસ્થા કરવી .દરેક પ્રોજેક્ટ બાંધકામ સાઇટમાં જે તે બાંધકામ ઓથોરીટી દ્વારા જ પોરાનાશક કામગીરી હાથ ધરાય તેમજ પાણી સંગ્રહસ્થાનો હવાચુસ્ત ઢાંકણથી બંધ થાય તો જ બાંધકામ અંગેનું કમ્પલીશન સર્ટી. અપાય તેવું આયોજન કરવું. સિવીલ બાયલોઝનું અમલીકરણ કરી બીન વપરાશી ચીજવસ્તુઓ/ઘન કચરાનો નિકાલ સુયોજીત રીતે થાય તેવું આયાજન કરવું.

Scanned with OKEN Scanner

સરકારી /અર્ધ સરકારી ટ્રસ્ટ સંચાલિત તમામ હોસ્પિટલો	વાહક જન્ય રોગના કેસો અંગેની સંપૂર્ણ માહિતી નિયમીત આપવી. ફિવર સર્વેલન્સ ની કામગીરી ઘનિષ્ટ બનાવવી. ઓ.પી.ડી.ના તમામ કેસોને આરોગ્ય શિક્ષણ આપવું , વિના મૂલ્યે મેલેરીયા નિદાન અને નવી સુધારેલ ડ્રગ પોલીસ મુજબ સંપૂર્ણ સારવાર આપવી. તથા મેલેરીયા સંવેદનશીલ વિસ્તારોમાં ઝુંબેશ રાખવી/ માસ ફિવર સર્વે તથા સમગ્ર જુન માસ તથા ચોમાસા દરમ્યાન વાહક જન્ય રોગ નિયંત્રણ તથા અટકાવવા અંગે જાગૃતિ અને સભાનતા કેળવાય તે માટે આરોગ્ય શિક્ષણ માટે વિવિધ પ્રવૃતિઓ કરવી. તથા તમામ દવાખાનાની પાણીની ટાંકીઓને હવાચુસ્ત ઢાંકણ લગાવવા તથા ખુલ્લામાં પડેલા ભંગાર નો નાશ નીકાલ તથા વરસાદી પાણી ન ભરાય તેવી વ્યવસ્થા કરવી, પાણીના લીકેજ સરખા દુરસ્ત કરવા ,વેકટર કંટ્રોલના તમામ પગલાં ભરવા.
ઇન્ડીયન મેડીકલ એસોસીએશન,વડોદરા	વાહક જન્ય રોગના કેસો અંગેની સંપૂર્ણ માહિતી નિયમીત કોર્પો.ને આપવી. ઓ.પી.ડી.ના તમામ કેસોને આરોગ્ય શિક્ષણ આપવું તથા રજીસ્ટર થયેલ તમામ પ્રાઇવેટ પ્રેકટીશનરોને સરકારશ્રીની નવી સુધારેલ ડ્રગ પોલીસી મુજબ મેલેરીયાની સંપૂર્ણ સારવારનો અમલ કરાવવાની કાર્યવાહી કરવી તથા ઓ.પી.ડી.ના તમામ કેસોને આરોગ્ય શિક્ષણ આપવા અપીલ કરવી. તમામ ખાનગી દવાખાના/હોસ્પીટલોમાં જરૂરી વેકટર કંટ્રોલના તમામ પગલાં ભરવા સુચના આપવી.
પાર્ક્સ એન્ડ ગાર્ડન વિભાગ તથા ટુરીસ્ટ વિભાગ	શહેરના બાગબગીચા તથા અતિથીગૃહોની પાણીની ટાંકીઓને હવાચુસ્ત ઢાંકણ લગાવવા તથા જાહેર સ્થળોએ આવેલા ફુવારાઓમાં સતત પાણી ન ભરાઇ રહે તેવી વ્યવસ્થા કરવી. તથા જરૂર જણાય તો આરોગ્ય વિભાગનો સંપર્ક કરી પોરાભક્ષક માછલીઓ છોડાવવી. બીન જરૂરી નકામા કચરા-ભંગારનો નાશ નિકાલ કરવો. જન જાગૃતિ (આઇ.ઇ.સી) માટે બેનર્સ, પોસ્ટર્સ,સ્ટીકર્સ લગાડવા.
સંકલિત બાળ-વિકાસ યોજના	આંગણવાડીના બાળકોને તાવ આવે તો તાત્કાલિક નજીકના દવાખાને સારવાર માટે મોકલવાની વ્યવસ્થા કરવી તથા પાણીની ટાંકીને હવાચુસ્ત ઢાંકણ લગાવવા તથા તાબા હેઠળ આવતી તમામ આંગણવાડીના પરીસર/અગાસીમાં ખુલ્લામાં પડેલા ભંગાર નો નાશ નીકાલ તથા વરસાદી પાણી ન ભરાય તેવી વ્યવસ્થા કરવી, પાણીના લીકેજ સરખા દુરસ્ત કરવા તથા જન જાગૃતિ (આઇ.ઇ.સી) માટે બેનર્સ, પોસ્ટર્સ,સ્ટીકર્સ લગાડવા.
ચીફ ફાયર ઓફિસર	ફાયર સ્ટેશન તથા કોલોનીની પાણીની ટાંકીઓને હવાચુસ્ત ઢાંકણ લગાવવા તથા ખુલ્લામાં પડેલા ભંગાર નો નાશ નીકાલ તથા વરસાદી પાણી ન ભરાય તેવી વ્યવસ્થા કરવી, પાણીના લીકેજ સરખા દુરસ્ત કરવા ,વેકટર કંટ્રોલ પગલા ભરવા. જન જાગૃતિ (આઇ.ઇ.સી) માટે બેનર્સ, પોસ્ટર્સ,સ્ટીકર્સ લગાડવા મચ્છર ઉત્પતિ સ્થાનોના નાશ નીકાલ કરવો. આઇ.ઇ.સી માટે પોસ્ટર્સ પ્રદર્શીત કરવા / બેનર્સ લગાવવા
પી.ડબ્લ્યુ.ડી. /રોડ એન્ડ બિલ્ડીંગ	તાબા હેઠળ આવતી તમામ કચેરી/વર્ક શોપ/વસાહતોની પાણીની ટાંકીઓને હવાચુસ્ત ઢાંકણ લગાવવા તથા પરીસર/અગાસીમાં ખુલ્લામાં પડેલા બીન જરૂરી ભંગાર-કચરાનો નાશ નીકાલ કરવો તથા વરસાદી પાણી ન ભરાય તેવી વ્યવસ્થા કરવી, પાણીના લીકેજ સરખા દુરસ્ત કરવા, વેકટર કંટ્રોલ માટે વિવિધ પગલા ભરવા. જન જાગૃતિ (આઇ.ઇ.સી) માટે બેનર્સ, પોસ્ટર્સ,સ્ટીકર્સ લગાડવા.
એરફોર્સ, ઇ.એમ.ઇ., પોલીસ કોલોની,પી.ટી.એસ. એસ.આર.પી.ગ્રુપ ૧ અને ૯ તથા આર્મી	તાબા હેઠળ આવતી તમામ કચેરી/વર્ક શોપ/વસાહતોની પાણીની ટાંકીઓને હવાચુસ્ત ઢાંકણ લગાવવા તથા પરીસર/અગાસીમાં ખુલ્લામાં પડેલાબીન જરૂરી ભંગાર-કચરાનો નાશ નીકાલ કરવો તથા વરસાદી પાણી ન ભરાય તેવી વ્યવસ્થા કરવી, પાણીના લીકેજ સરખા દુરસ્ત કરવા, વેકટર કંટ્રોલમાટે

Scanned with OKEN Scanner

	વિવિધ પગલા ભરવા. જન જાગૃતિ (આઇ.ઇ.સી) માટે બેનર્સ, પોસ્ટર્સ,સ્ટીકર્સ લગાડવા.
પશ્ચિમ રેલ્વે ,વડોદરા	- ઉપર મુજબ -
સ્ટેટ ટ્રાન્સપોર્ટ,વડોદરા(એસ.ટી.)	- ઉપર મુજબ -
એમ.જી.વી.સી.એલ.	- ઉપર મુજબ -
ઓ.એન.જી.સી. મકરપુરા	- ઉપર મુજબ -
નર્મદા કોલોની/હેવી વોટરપ્લાન્ટ	- ઉપર મુજબ -
જી.આઇ.ડી.સી/ઔધોગીક સંકુલો	- ઉપર મુજબ -
હોટલો, સિનેમા ગૃહો, શોપીંગ મોલ, ધાર્મિક સ્થળો,	- ઉપર મુજબ -
જનસંપર્ક અધિકારીશ્રી	અખબારી યાદી મુજબ શહેરના દૈનિક સમાચાર પત્રોમાં આરોગ્ય વિષયક માહિતી પ્રકાશીત કરવી. જન જાગૃતિ (આઇ.ઇ.સી) માટે બેનર્સ, પોસ્ટર્સ,સ્ટીકર્સ લગાડવા તથા મહાનગરપાલિકા દ્વારા આપવામાં આવતી જાહેરાતો વિગેરે ઉપર આરોગ્યલક્ષી સંદેશા પ્રદર્શીત કરી માહિતી નો પ્રચાર/પ્રસાર કરવો.
બરોડા ડેરી	સમગ્ર જુન માસ તથા ચોમાસા દરમ્યાન વાહક જન્ય રોગ નિયંત્રણ તથા અટકાવવા અંગે જાગૃતિ અને સભાનતા કેળવાય તે માટે આરોગ્ય વિષયક સંદેશા દુધ-છાસ ની થેલી ઉપર પ્રચાર-પ્રસાર કરવો તથા મચ્છર ઉત્પતિ સ્થાનો નો નાશ-નિકાલ કરવો.
સુપર બેકર્સ	સુપર બ્રેડ-પાઉચ તથા અન્ય પ્રોડકટ પર સમગ્ર જુન માસ તથા ચોમાસા દરમ્યાન વાહક જન્ય રોગ નિયંત્રણ તથા અટકાવવા અંગે જાગૃતિ અને સભાનતા કેળવાય તે માટે આરોગ્ય વિષયક સંદેશા પ્રચાર-પ્રસાર કરવો તથા મચ્છર ઉત્પતિ સ્થાનો ના નાશ-નિકાલ કરવો .
મલ્ટીપ્લેક્ષ સીનેમા ગૃહો/સ્થાનિક ટી.વી.ચેનલો/એફ.એમ.રેડિયો/વિવિધ ભારતી/ દૈનિક સમાચાર પત્રો	સમગ્ર જુન માસ તથા ચોમાસા દરમ્યાન વાહક જન્ય રોગ નિયંત્રણ તથા અટકાવવા અંગે જાગૃતિ અને સભાનતા કેળવાય તે માટે જાહેર આરોગ્યના હિતમાં વિનામૂલ્યે આરોગ્ય વિષયક સંદેશા પ્રચાર-પ્રસાર કરવા તથા આરોગ્ય વિષયક વાર્તાલાપો/લેખો પ્રકાશિત- પ્રસારીત કરવું

વાહક મચ્છર ઉત્પત્તિ રોકવા માટે જરૂર જણાયે વધુ જાણકારી માટે આરોગ્ય વિભાગ હસ્તકના નજીકના અર્બન હેલ્થ સેન્ટરનો સંપર્ક કરી રાષ્ટ્રિય વાહકજન્ય રોગ નિયંત્રણ કાર્યક્રમ અંતર્ગત વિવિધ કામગીરી માટે જાહેર આરોગ્ય હિતમાં સૌને સાથ-સહકાર, સહભાગી તથા સહયોગી થવા વિનંતી છે.

મુખ્ય આરોગ્ય અધિકારી

વડોદરા મહાનગરપાલિકા

નકલ રવાના:..તરફ જાણ તથા અમલ કરવા સારૂ

Scanned with OKEN Scanner

જા.નં.ક–૩/પરચ/૨૦૨૫–૨૬/3110
જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી કચેરી,
અનાવીલ ભવન સામે, કારેલીબાગ,
વડોદરા તા.19/૦૬/૨૦૨૫

પ્રતિ,
આચાર્યશ્રી,
સરકારી તથા બિન સરકારી મા.અને ઉ.મા.શાળાઓ, (તમામ)
જિ.વડોદરા

૨/– જાણ તથા અમલવારી કરવા સારું.

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી
વડોદરા

નકલ રવાના :

- શિ.નિ.શ્રી/મ.શિ.નિ.શ્રી, (તમામ) (જાણ તથા અમલવારી સારું.)

Scanned with OKEN Scanner